



GRUPA HŽ CARGO

GODIŠNJE KONSOLIDIRANO POSLOVNO IZVJEŠĆE O STANJU DRUŠTAVA ZA 2014. godinu

Zagreb, rujan 2015. godine

HŽ Cargo d.o.o. za prijevoz tereta, sa sjedištem u Zagrebu, Heinzelova 51, je društvo čiji je osnivač Republika Hrvatska. Skupština društva – Ministar pomorstva, prometa i infrastrukture. Društvo HŽ Cargo d.o.o. osnovano je 29. prosinca 2006. godine, a upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta 080590549 (OIB 08720210702).

Upisani kapital Društva na dan 31. prosinca 2014. godine iznosi 531.006.500 kuna.

Osnovna djelatnost društva: Prijevoz robe željeznicom
Osnivač i jedini član: REPUBLIKA HRVATSKA

Grupu HŽ Cargo, Zagreb čine Društvo i ovisna društva :

GRUPA HŽ CARGO	udio vlasništva
OVISNA DRUŠTVA	
Agencija za integralni transport d.o.o., Zagreb	100,00%
AGIT Bosna i Hercegovina d.o.o., Sarajevo	100,00%
AGIT 2008 Srbija d.o.o., Beograd	100,00%
OV-Održavanje vagona d.o.o., Zagreb	100,00%
Radionica željezničkih vozila Čakovec d.o.o., Čakovec	100,00%
Remont i proizvodnja željezničkih vozila Slavonski Brod d.o.o.	100,00%
Robno transportni centar Slavonski Brod d.o.o.	100,00%
PRIDRUŽENA DRUŠTVA	
Crokombi d.o.o., Zagreb	47,59%

Predsjednik Uprave: Danijel Krakić, dipl.ing.

Član Uprave: Alen Ambrinac, dipl.oec.

Nadzorni odbor:

Hrvoje Livaja, predsjednik

dr.sc. Borna Abramović, zamjenik predsjednika

Krešimir Rendeli, član

mr.sc. Tomislav Ostojić, član

Marija Stefanov, članica, predstavnica sindikata

1. REZULTATI POSLOVANJA I RAZVITAK DRUŠTAVA

1.1. ZAPOSLENI

BROJ RADNIKA U GRUPI HŽ CARGO, Zagreb :

31. prosinca 2013.	31. prosinca 2014.
3.346	3.048

Kod usporedbe podataka o broju radnika Grupe u 2014. godine s 2013. godinom treba naglasiti da je zbog procesa restrukturiranja došlo do zbrinjavanja radnika HŽ Carga i radnika ovisnih društava kao i prestanak ugovora o radu.

Struktura zaposlenih radnika prikazana je u tablici 1.:

Tablica 1.

Broj radnika	MR	VSS	VŠS	SSS	VKV	PKV	KV	NKV	NSS	UKUPNO
31.12.2013.	11	184	134	2.084	73	20	383	141	316	3.346
31.12.2014.	11	184	141	1.914	66	21	356	110	245	3.048

U strukturi radnika po stručnoj spremi u 2013. godini najzastupljeniji su SSS, KV i NSS radnici, što je u skladu s prirodom procesa rada (potrebom za strukovnim zanimanjima).

Pregled **broja zaposlenih i troškova osoblja** Grupe prikazan je u nastavku:

Tablica 2.

O P I S	2013. g.	2014. g.	Indeks 2014 / 2013
Broj zaposlenih	3.346	3.048	91,09
Masa neto plaća	269.055.191	218.198.716	81,10

Podaci o ukupnim troškovima osoblja prikazani su u tablici 3.

Tablica 3.

OPIS	2013. g.	2014. g.	Indeks 2014 / 2013
Ukupni rashodi	1.450.226.551	1.224.538.483	84,44
Ukupni troškovi osoblja	427.804.783	348.000.790	81,35
Tr.osoblja/uk.rashodi	29,5%	28,4%	

Troškovi osoblja sudjelovali su u strukturi ukupnih rashoda 2014. godine s 28,2%, a u 2013. godini sa 29,5%. Troškovi osoblja smanjeni su iz razloga smanjenja broja zaposlenih.

1.2. KRETANJE IMOVINE DRUŠTAVA

Kretanje imovine Društva prikazano je u tablici 4.:

Tablica 4.

Pozicija	31.12.2013.	31.12.2014.g.	Indeks 2014 / 2013
Nematerijalna imovina	31.501.138	26.351.847	83,65
Materijalna imovina	1.511.586.670	1.355.323.057	89,66
Dugotrajna financijska imovina	11.144.202	9.512.662	85,36
Ukupno dugotrajna imovina	1.554.232.010	1.391.187.566	89,51
Zalihe	59.876.867	66.663.079	111,33
Potraživanja :	262.564.991	270.598.361	103,06
- od povezanih društava	65.483.486	45.545.976	69,55
- od kupaca	184.052.349	209.885.257	114,04
- od zaposlenih	5.045.729	1.018.438	20,18
- od države i drugih institucija	4.955.845	12.463.485	251,49
- ostala	3.027.582	1.685.205	55,66
Kratkotrajna financijska imovina	1.227.702	768.507	62,60
Novac (u banci i blagajni)	9.665.105	63.487.624	656,87
Ukupno kratkotrajna imovina	333.334.665	401.517.571	120,45
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja	8.644.569	11.064.269	127,99
UKUPNA IMOVINA	1.896.211.244	1.803.769.406	95,12

Nematerijalna imovina

U nematerijalnoj imovini iskazani su licence, projekti, nacrti i tehnička dokumentacija po trošku nabave. Najznačajniju vrijednost nematerijalne imovine predstavlja SAP, IS CARGO, softvera i ostalih prava.

Materijalna imovina

Najveći iznos materijalne imovine HŽ Carga u pripremi predstavlja Praonica u Slavonskom Brodu, modernizacija lokomotiva i vagona te IS Cargo.

Zalihe

Najveći dio zaliha odnosi se na rezervne dijelove za održavanje vagona i lokomotiva u iznosu 53 milijuna kuna, dok ostale stavke zaliha čine energenti i materijali u iznosu od 24 milijuna kuna te sitni inventar i ambalaža u iznosu od 16 milijuna kuna. Ispravak vrijednosti sirovina, materijala i rezervnih dijelova iznosi 15 milijuna kuna a sitnog inventara 15 milijuna kuna.

1.3. REZULTATI POSLOVANJA DRUŠTAVA

Poslovanje Grupe tijekom 2014. godine rezultiralo je gubitkom u iznosu od 130.860.430 kn (za 2013. godinu gubitak iznosi 290.296.600 kn). Gubitak ostvaren poslovanjem Grupe tijekom 2014.g. raspoređen je na preneseni gubitak.

Tablica 5.

Pozicija	HRK		
	2013	2014	Indeks 2014 / 2013
Poslovni prihodi	1.148.547.841	1.090.153.736	94,92
Poslovni rashodi	(1.359.838.659)	(1.130.861.594)	83,16
Financijski prihodi	11.453.278	3.578.262	31,24
Financijski rashodi	(90.288.855)	(93.579.824)	103,64
Udio u gubitku pridruženih poduzetnika	(99.037)	(97.065)	98,01
UKUPNI PRIHODI	1.160.001.119	1.093.731.998	94,29
UKUPNI RASHODI	(1.450.226.551)	(1.224.538.483)	84,44
Dobit /Gubitak prije oporezivanja	(290.225.432)	(130.806.485)	45,07
Porez na dobit	(71.168)	(53.945)	75,80
Dobit/Gubitak tekuće godine	(290.296.600)	(130.860.430)	45,08
Upisani kapital	531.006.500	531.006.500	100,00
Kapitalne rezerve	530	530	100,00
Revalorizacijske rezerve	548.125	4.842.522	883,47
Preneseni gubitak/Zadržana dobit	(299.931.979)	(592.934.880)	197,69
Gubitak tekuće godine	(290.296.600)	(130.860.430)	45,08
Ukupno Kapital i rezerve	(58.673.424)	(187.945.758)	320,33

U 2014.godini ukupni prihodi Grupe manji su za 4,28% a ukupni rashodi manji za 5,08%. Rezultat odnosa prihoda i rashoda je i ostvareni gubitak od 130,8 mil. kuna.

HŽ Cargo kao najveće Društvo u Grupi u 2014.g. ostvario je smanjen prijevoz tona robe za 2,1% u odnosu na 2013.godinu, ali i povećanje od 2% tonskih kilometara u odnosu na prošlu godinu. Prihod od prijevoza robe smanjen za 3,1% ili 17,6 mil. kuna.

Troškovi sirovina i materijala smanjili su se za 13 milijuna kuna, a najveće smanjenje unutar te troškovne grupe odnosi se na troškove rezervnih dijelova koji su manji za 16 milijuna kuna u odnosu na 2013.godinu.

Od ostalih vanjskih troškova najveća promjena u odnosu na 2013.godinu odnosi se na povećanje usluga tekućeg i investicijskog održavanja za 22 milijuna kuna.

Najveće smanjenje troškova vanjskih usluga odnosi se na usluge najma trase te formiranja i rasformiranja sastava vlaka koje su smanjene za 25 milijuna kuna u odnosu na 2013.godinu.

U ostalim uslugama su usluge prijevoza, zakupa i najma prostora i opreme, usluge kooperanata angažiranih u proizvodnom procesu, komunalne usluge, usluge čišćenja i čuvanje imovine te ostale usluge.

2. OPIS GLAVNIH RIZIKA I NESIGURNOSTI KOJIMA SU DRUŠTVA IZLOŽENA

2.1. IZLOŽENOST DRUŠTVA VALUTNOM RIZIKU

Službena valuta Društava je hrvatska kuna ("kn"). Međutim, određene transakcije u stranim valutama preračunavaju se u hrvatske kune primjenom valutnih tečajeva koji su važeći na datum konsolidirane bilance / konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju, te su, slijedom toga, Društvo i ovisna društva potencijalno izložena rizicima promjena valutnih tečajeva.

2.2. IZLOŽENOST DRUŠTAVA KREDITNOM RIZIKU

Kreditni rizik je rizik da druga ugovorna stranka neće izvršiti svoje financijske obveze, te će time uzrokovati financijske gubitke Društvu ili ovisnim društvima. Imovina koja potencijalno može izložiti Društvo ili ovisno društvo kreditnom riziku sastoji se uglavnom od raspoloživog novca i novčanih ekvivalenata i potraživanja od kupaca. Potraživanja od kupaca su usklađena za iznos ispravka sumnjivih i spornih potraživanja. Nije bilo značajnijih promjena utjecaja kreditnog rizika na poslovanje Grupe.

2.3. IZLOŽENOST DRUŠTAVA RIZIKU LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo ili ovisno društvo neće biti u mogućnosti ispuniti svoje financijske obveze drugoj ugovornoj strani. Društvo i ovisna društva upravljaju rizikom likvidnosti na način da kontinuirano prate i analiziraju predviđeni i stvarni novčani tijekom na osnovu dospelosti financijske imovine i obveza. Uprava

Društva razmatra načine osiguranja likvidnosti za stabilizaciju poslovanja. U tom kontekstu Društvo je pripremlilo Smjernice plana restrukturiranja Društva za razdoblje 2014. – 2018. kao polazište za izradu novog plana restrukturiranja. U navedenom dokumentu su definirane osnovne pretpostavke i mjere restrukturiranja kao i potrebe za financiranjem neophodne za stvaranje osnove za održivo poslovanje Društva. Vlada Republike Hrvatske dala je 10. travnja 2014. godine svoju suglasnost na navedene smjernice.

2.4. IZLOŽENOST DRUŠTAVA TRŽIŠNOM RIZIKU

Društvo i ovisna društva posluju na hrvatskom i međunarodnim tržištima. Uprava Društva utvrđuje cijene svojih proizvoda i usluga, zasebno za domaće i međunarodna tržišta. Velika ekonomska kriza u Republici Hrvatskoj i zemljama u okruženju odrazila se na količinu roba koje prevozi Društvo. Opće gospodarske okolnosti kao i liberalizacija tržišta usluga željezničkog prijevoza negativno utječu na poslovanje Društva te je stoga zabilježen pad prevezenih tona robe od oko 2% u odnosu na 2013. godinu. Značajno se spomenuti i povećanje tonskih kilometara od oko 2% u odnosu na 2013. godinu.

Analiza bilance Grupe na dan 31. prosinca 2014. pomoću tablice 6.

Tablica 6.

HRK

AKTIVA (IMOVINA)		PASIVA (KAPITAL I OBAVEZE)	
Dugotrajna imovina	1.391.187.566	Kapital	(187.945.758)
Kratkotrajna imovina	401.517.571	Dugoročne obveze	434.980.947
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	11.064.269	Dugoročna rezerviranja	139.775.887
		Kratkoročne obveze	1.213.773.083
		Odgođeno plaćanje troš. i prih. budućeg razdoblja	203.185.247
SREDSTVA	1.803.769.406	IZVORI SREDSTAVA	1.803.769.406

Iz skraćene bilance Grupe u tablici 6. proizlazi da Društva nisu postigla ravnotežu kvalitete izvora sredstava za pokriće stalnih i obrtnih sredstava u aktivni. Naime, stalna tj. dugoročna sredstva od 1.391 milijuna kuna nisu u cijelosti financirana iz dugoročnih izvora (kapital + dugoročne obveze) iz čega proizlazi da se razlika financirala iz kratkoročnih izvora. Također, odgođeno plaćanje troškova i prihoda budućih razdoblja u iznosu 203 milijuna kuna čine sredstava iz kojih se ostvaruju prihodi po osnovi aktiviranja sredstava nabavljenih iz Proračuna. Državne potpore namijenjene nabavci dugotrajne materijalne imovine koja se amortizira početno se iskazuju kao odgođeni prihodi, a naknadno se priznaju kao prihod u obračunskim razdobljima u dijelovima kojima se iskazuje trošak amortizacije te dugotrajne materijalne imovine.

Društvo je u konsolidiranim financijskim izvještajima izdvojilo rezerviranja u iznosu od 78 milijuna kuna za potencijalne obveze na osnovi stimulativnih otpremnina i jubilarnih nagrada i otpremnina. Sukladno kolektivnom ugovoru Društvo ima obvezu

isplaćivanja jubilarnih nagrada i otpremnina i ostalih naknada svojim zaposlenicima. Obvezu za dugoročna primanja zaposlenika mjeri nezavisni aktuar na kraju svakog izvještajnog razdoblja koristeći pretpostavke o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontnu stopu koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganja u državne obveznice.

Društvo kao tuženik zajedno sa HŽ Infrastruktura d.o.o. i HŽ Putnički prijevoz d.o.o. sudjeluje u brojnim sudskim sporovima čiji je ishod neizvjestan. Sukladno Planu podjele trgovačkog društva HŽ Hrvatske željeznice d.o.o., Zagreb, nastale eventualne obveze po tim sporovima snose novoosnovana društva temeljem njihovog učešća u kapitalu. Na 31. prosinca 2014. godine za potencijalne obveze po tim i ostalim sudskim sporovima utvrđeno je rezerviranje troškova u iznosu od 61.137 tis kuna.

U tablici 7. prikazan je koeficijent tekuće likvidnosti u dvogodišnjem razdoblju:

Tablica 7.

HRK

OPIS	31.12.2013.	31.12.2014.
Kratkotrajna imovina	333.334.665	401.517.571
Kratkoročne obveze	783.048.780	1.213.773.083
koeficijent tekuće likvidnosti	0,43	0,33

Najznačajniji pokazatelj u kontekstu likvidnosti je pokazatelj tekuće likvidnosti čija je poželjna vrijednost 2, što znači da kratkotrajna imovina treba biti barem dvostruko veća od kratkoročnih obveza da bi se zadovoljilo „zlatno pravilo“ likvidnosti.

Iz tablice 7. vidljivo je da Društva u uvjetima tržišnog okruženja uz poteškoće podmiruju svoje dospjele kratkoročne obveze. Na dan 31. prosinca 2014. godine kratkoročne obveze premašuju kratkoročnu imovinu za iznos od 812 milijuna kuna. Društvo nije u mogućnosti podmirivati obveze po kreditima po dospijeću, te su poslovne banke aktivirale dana jamstva Republike Hrvatske.

3. FINANCIJSKO STANJE DRUŠTAVA

3.1. ZADUŽENOST DRUŠTAVA

Zaduženost Društava obradit će se skraćeno uporabom koeficijenata zaduženosti i faktora zaduženosti (broja godina), također za posljednje dvije godine, kako slijedi:

a) **Koeficijent zaduženosti** = Ukupne obveze / Ukupna aktiva
Potrebni izračuni dani su u tablici 8.:

Tablica 8.

HRK

Godina	31.12.2013.	31.12.2014.	Indeks 2014 / 2013
Dugoročne obveze bez rezerviranja	600.967.347	434.980.947	72,38
Kratkoročne obveze	783.048.780	1.213.773.083	155,01
Ukupne obveze bez rezerviranja	1.384.016.127	1.648.754.030	119,13
Ukupno aktiva (imovina)	1.896.211.244	1.803.769.406	95,12
Koeficijent zaduženosti	0,73	0,91	

Pokazatelji zaduženosti mjere koliko se poduzeće financira iz vlastitih, a koliko iz tuđih izvora financiranja. Za ovaj pokazatelj gornja granica je 0,40 (40%), što znači da je gornja granica zaduženosti kada se poduzeće 60% financira iz vlastitih, a 40% iz „tuđih“ izvora sredstava.

b) **Faktor zaduženosti** (broj godina) = Ukupne obveze / Dobitak + Amortizacija
Izračun podataka iz navedenog obrasca daje se u tablici 9.:

Tablica 9.

OPIS	31.12.2013.	31.12.2014.	HRK INDEKS 2014 / 2013
Ukupne obveze bez rezerviranja	1.384.016.127	1.648.754.030	116,7
Dobitak/Gubitak tekuće godine	(290.296.600)	(130.860.430)	104,3
Amortizacija	233.073.852	227.250.648	121,3
Dobitak + amortizacija	(57.222.748)	96.390.218	63,4
Broj godina	(24,2)	17,1	

Prema idealnim odnosima, faktor zaduženosti iznosi do 5,0 što znači da bi tvrtke trebale najdulje za pet godina iz dobitka i amortizacije pokriti svoje ukupne obveze. Navedeni pokazatelj ukazuje da postoji neizvjesnost oko sposobnosti Grupe da ostvari svoje potrebe za financiranjem, te da refinancira ili servisira svoje obveze koje dospijevaju, s obzirom da je faktor zaduženosti u 2014.godini 17,1. Međutim, potrebno je napomenuti kako je napravljen značajni napredak u odnosu na 2013.godinu kada je faktor zaduženosti bio negativan, odnosno nije bio primjenjiv.

3.2. KOEFICIJENT SAMOFINANCIRANJA

Koeficijent samofinanciranja dobije se po sljedećem obrascu:

Koeficijent samofinanciranja = Ukupni kapital / Ukupna imovina

Pregled izračuna koeficijenata samofinanciranja daje se u tablici 10.:

Tablica 10.

OPIS	31.12.2013.	31.12.2014.
Ukupni kapital	(58.673.424)	(187.945.758)
Ukupna imovina	1.896.211.244	1.803.769.406
Koeficijent samofinanciranja	(0,03)	(0,10)

Koeficijent samofinanciranja pokazuje udio ukupnog kapitala u ukupnoj imovini i izražava se kao odnos kapitala i aktive, odnosno ukupne pasive. Ovaj pokazatelj se ponekad naziva i pokazatelj financijske sigurnosti. Povoljan iznos ovog pokazatelja je više od 0,30 što znači da su vlastiti izvori veći od 30% u ukupnim izvorima.

4. OČEKIVANI RAZVOJ DRUŠTAVA U BUDUĆNOSTI

HŽ Cargo je tržišno orijentirano društvo sa relativno malim učešćem u strukturi ukupnih prihoda državnog proračuna. Proces restrukturiranja ima za cilj izgraditi HŽ Cargo u vodećeg prijevoznika koji će usluge teretnog prijevoza obavljati na konkurentan, siguran, ekonomičan i ekološko prihvatljiv način, a Društvo mora poduzeti niz aktivnosti kako bi dugoročno, posebno u uvjetima liberalizacije, osiguralo zasluženno mjesto na liberaliziranom tržištu.

S obzirom na liberalizaciju u teretnom željezničkom prijevozu u budućnosti očekujemo pad korisnika naših prijevoznih usluga. Investicije u mobilne kapacitete su neophodne, a izostanak ulaganja posljednjih godina utjecao je na smanjenje konkurentnosti. Obzirom na značajna financijska sredstva potrebna za ulaganje sami rezultati neće biti vidljivi odmah, već nakon dužeg vremenskog razdoblja.

Društveno odgovorno poslovanje zadatak je svakog poduzeća kroz razvoj programa kojima profitiraju i društvo i država i samo poduzeće. U današnje vrijeme pitanje poslovanja na društveno odgovoran način postaje ključna tema u tvrtkama koje tržišno posluju, a društvena odgovornost postaje poželjan oblik poslovne strategije u razvoju tvrtke. HŽ Cargo kao nacionalni prijevoznik svoje poslovanje provodi na društveno odgovoran način osiguravanjem usluge prijevoza svim korisnicima.

Nužne pretpostavke za održivi razvoj HŽ Carga kako bi bio poticaj gospodarskog razvoja:

1. Poslovanje poduzeća bazirati isključivo na tržišnim principima
2. Definirati restrukturiranje kao trajni proces
3. Organizaciju i sistematizaciju prilagođavati danim okolnostima i mijenjati sukladno zahtjevima tržišta
4. Kolektivni ugovor definirati sukladno potrebama tržišta i zadanim okolnostima
5. Kontinuirano ulagati u intelektualni kapital tvrtke
6. Investicije u mobilna osnovna sredstva nužan su preduvjet za održivi razvoj HŽ Carga i nastup na međunarodnom tržištu

Predsjednik Uprave HŽ Cargo d.o.o.:

Danijel Krakić, dipl. ing.